

Granskning av intern kontroll av inköp och upphandling gäl- lande entreprenader och kon- sulter vid större kaj- och bryggprojekt

Lysekils kommun

Maj 2021

Rebecca Lindström, certifierad kommunal yrkesrevisor

Rebecka Äremann

Malin Ringedal

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lysekils kommun har PwC genomfört en granskning av inköp- och upphandlingsprocessen. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden genomför inköp och upphandlingar av kaj- och bryggprojekt med en tillräcklig intern kontroll. Utifrån granskningens syfte och resultat är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen *inte helt* säkerställer att inköp och upphandlingar sker med en tillräcklig intern kontroll och att samhällsbyggnadsnämnden *ej* säkerställer att inköp och upphandling av kaj- och bryggprojekt sker med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen påvisar att det finns brister i delegationsordning, att ekonomistyrningsprinciper inte följs, brister i investeringsprocessen samt ottydligheter i gränsdragning mellan kommunstyrelse och samhällsbyggnadsnämnd.

Granskningen visar dock att det finns av fullmäktige beslutade policy och riktlinjer som styr upphandlingsprocessen och därtill ansvaret för att säkerställa att inköp sker på ett ändamålsenligt sätt. I granskningen noteras dock att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden inte har genomfört en särskild riskanalys kopplad till inköp- och upphandlingsprocessen och att det inte finns systematiska kontroller av exempelvis avtalstrohet och direktupphandlingar. Enligt vår bedömning medför den en risk att eventuella felaktigheter eller brister i inköp- och upphandlingsprocessen inte uppmärksammas och omhändertas.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Ansvarig nämnd	3
1.5.	Metod och avgränsning	3
2.	Granskningsresultat	5
2.1.	Organisation, styrning och riktlinjer	5
2.2.	Intern styrning och kontroll avseende inköp och upphandling	7
2.3.	Stickprov av tre större projekt avseende bryggor och kajer	8
3.	Revisionell bedömning	11
3.1.	Bedömningar mot revisionsfråga	11
3.2.	Samlad bedömning	13
	Bilaga 1 – Granskad dokumentation	15

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Regler för offentlig upphandling finns för att tillvarata konkurrensen på marknaden och uppnå en god ekonomi i den offentliga verksamhetens inköp. På upphandlingsområdet finns olika lagar att beakta beroende på vilken verksamhet som en upphandlande myndighet bedriver exempelvis lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). För att säkerställa en ändamålsenlig upphandlingsprocess och kontroll över inköp är det, förutom kunskap om lagstiftning, väsentligt att den upphandlande myndigheten har rätt kompetens och organisation på plats samt att det finns en tydlig ansvarsfördelning i organisationen.

Med utgångspunkt i riskanalysen har kommunens revisorer valt att granska upphandling som sker inom ramen för kommunens renovering och underhåll av kajer och bryggor.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskning är att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden genomför inköp och upphandlingar av kaj- och bryggprojekt med en tillräcklig intern kontroll. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen utformat en ändamålsenlig styrning och organisation avseende inköp- och upphandlingsverksamheten (policy, riktlinjer, rutiner, avtalsförteckning etc.)?
- Följs kommunens upphandlingspolicy och riktlinjer?
- Är roller och ansvar i upphandlingsprocessen tydliga och ändamålsenliga?
- Har kommunen rutiner och processer för att säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids samt att dokumentationsplikten efterlevs?
- Är upphandlingskompetensen tillräcklig inom kommunens olika förvaltningar och verksamheter gällande beställning och inköp?
- Finns det en ändamålsenlig avtalshantering, avtalsuppföljning samt rutiner för att säkerställa att avtal finns för väsentliga inköpsområden?
- Sker uppföljning av köptrohet mot ramavtal och direktupphandling?

1.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier i denna granskning utgörs i huvudsak av:

- LOU
- Upphandlingspolicy och riktlinjer
- Övriga relevanta styrdokument

1.4. Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.

1.5. Metod och avgränsning

Granskningen har utförts genom dokumentstudier, intervjuer samt stickprov.

Vi vill påpeka att vi sedan 2020-04-09 försökt att erhålla underlag till de projekt som har varit föremål för vår stickprovsgranskning. Vi har inte erhållit samtliga underlag vilket påverkat vår granskning och bedömning.

Intervjuade har beretts tillfälle att sakfelsgranska rapporten.

2. Granskningsresultat

2.1. Organisation, styrning och riktlinjer

2.1.1. Styrning av kommunens inköp och upphandling

Kommunfullmäktige har beslutat om en policy för kommunens inköp och upphandling. Syfte med policyn är att tydliggöra förhållningssätt i upphandlings- och inköpsfrågor och omfattar all anskaffning av varor, tjänster, koncessioner och entreprenader inom samtliga nämnder och bolag.

Utöver policyn har fullmäktige beslutat om riktlinjer för inköp och upphandling. Riktlinjerna innehåller anvisningar avseende regelverk, upphandlingsfunktionens roll, ansvarsfördelning mellan nämnder och förvaltningar, avtalstrohet, direktupphandling och dokumentationskrav. Enligt riktlinjerna ska samtliga upphandlingar och förnyade konkurrensutsättningar dokumenteras. Av riktlinjen framgår vidare att det i regel är när avtal saknas som direktupphandling får ske. Ställningstagande till möjlig samordnad direktupphandling ska enligt riktlinjer alltid ske.

Enligt kommunstyrelsens framtagna regler för inköp och upphandling ska inköp överstigande 100 000 kronor dokumenteras och diarieföras i enlighet med den allmänna dokumentationsplikten. Vid enstaka inköp upp till 100 000 kronor krävs ingen jämförande offertförfrågan och affärsmässig handläggning ska ske.

2.1.2. Organisation, roller och ansvar

Kommunstyrelsen har enligt reglemente ansvaret att strategiskt styra och handlägga kommunövergripande upphandlingsverksamhet och vara kompetenscentra för kommunens inköp- och upphandlingsverksamhet. Det framgår vidare av reglementet att det inom ramen för kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna kommunens inköp och upphandling. Riktlinjer för inköp och upphandling tydliggör att varje nämnd ansvarar för att gällande lagstiftning och upphandlingar efterlevs, att ansvar och befogenheter i upphandlings- och inköpsverksamheten fastställs, samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra upphandling och inköp på ett korrekt sätt.

Vid kommunstyrelseförvaltningen finns en ekonomiavdelning som även omfattar en centraliserad upphandlingsfunktion. Upphandlingsfunktionen ansvar enligt riktlinjer för inköp och upphandling bland annat för att:

- Samordna upphandlingar som är av förvaltningsövergripande karaktär och upphandlingar som samordnas med andra myndigheter och bolag.
- Hjälpa till med råd och stöd i upphandlingsärenden som handläggs av annan förvaltning samt genomföra elektronisk annonsering av alla upphandlingar som ska annonseras.
- Informera till berörda att om förvaltningsövergripande och samordnade upphandlingar
- Uppföljning och bevakning av ingångna avtal på förvaltningsövergripande nivå samt för samordnade avtal

Upphandlingsfunktionen består av två heltidstjänster. Enligt intervju upplevs att den personmässiga sammansättningen av upphandlingsfunktionen medför relativt hög arbetsbelastning och strategisk utveckling ofta får stå tillbaka. Till exempel upplevs ett begränsat tidsmässigt utrymme för arbete med kontroller avseende avtalstrohet och avtalsuppföljning och att detta utvecklingsarbete inte kan prioriteras i önskvärd utsträckning.

Nämnderna ansvarar för att genomföra verksamhetsspecifika upphandlingar och direktupphandlingar. Vid verksamhetsspecifika upphandlingar och direktupphandlingar är det nämnderna ansvariga för att lagbestämmelser och gällande riktlinjer efterlevs. Vid direktupphandling finns det en framtagen blankett innehållande information om de krav som ska beaktas. Nämndernas delegationsordningar är det huvudsakliga styrdokumentet som anger behöriga avtalstecknare. Till exempel har samhällsbyggnadsnämnden beslutat om följande:

Ärende	Delegat
Tilldelningsbeslut 1 ppb – 100 tkr	Enhetschef
Tilldelningsbeslut 100 tkr – direktupphandlingsgräns	Avdelningschef
Tilldelningsbeslut Direktupphandlingsgräns – 3 mnkr	Förvaltningschef
Tilldelningsbeslut Över 3 mnkr	Samhällsbyggnadsnämnden

Enligt intervjuuppgifter ska det vid varje förvaltning finns en lokal beställarorganisation med behöriga beställare. Syftet med den lokala beställarorganisationen är att begränsa antalet medarbetare med mandat att göra inköp och avrop på ramavtal för att försäkra att hanteringen sker i enlighet med riktlinjer och rutiner. Enligt intervju upplevs de lokala beställarorganisationer som välfungerande när beställning av en vara eller tjänst kan ske i det gemensamma e-handelssystemet. Dels på grund av systemmässig åtkomstbegränsning, dels för att en beställning också går till attest innan den verkställs hos leverantören. Däremot kan inte samtliga av kommunens inköp och avrop hanteras i e-handelssystemet av olika orsaker. Konsulttjänster inom det samhällstekniska området lyfts som ett vanligt förekommande exempel där avrop vanligtvis sker utanför e-handelssystemet. Med detta ökar också en risk att det är andra än behöriga beställare som initierar och genomför inköp.

2.1.3. Former för samverkan

Inom vissa upphandlingsområden samverkar Lysekils kommun med andra kommuner. Till exempel Sotenäs, Tanum, Munkedal och Strömstad. Enligt intervju är det ett välfungerande samarbete.

Inom kommunen finns det mindre formaliserade samverkansform för inköp- och upphandlingsområdet. För att få en bättre överblick av kommunens planerade investeringar har ett investeringsråd bildats, mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och ekonomiavdelningen. I detta forum diskuteras bland annat behovet av nya upphandlingar eller förnyad konkurrensutsättning med anledning av de olika investeringsbesluten. I detta forum ingår inte den centraliserade upphandlingsfunktionen, vilket under intervju framförs som ett förbättringsområde. Som ett exempel nämns att ett antal upphandlingar avbröts 2019 med anledning av att utannonsering hade skett innan det fanns ett finansieringsbeslut. Efter att granskningen påbörjats framhålls emellertid att upphandlingsfunktionen numer ingår i investeringsrådet.

Det finns till vår kännedom inte några formaliserade samverkansformer mellan förvaltningarnas beställarorganisationer och den centraliserade upphandlingsfunktionen, förutom vid frågor rörande E-handelssystemet. Stöd och råd efterfrågas när behoven uppstår. Vid intervju med upphandlingsfunktionen framkom emellertid att referensgrupper från verksamheten efterfrågas.

2.1.4. *Utbildningsinsatser och kompetensutveckling*

I intervju framkommer att upphandlingsfunktionen har en löpande omvärldsbevakning i syfte att identifiera förändringar i upphandlingslagstiftningen. Därtill deltar medarbetare enligt uppgift återkommande på kurser och seminarium som ska bidra till att upprätthålla en aktuell kompetens inom upphandlingsrättsliga frågor. Under våren 2020 planerades en extern utbildningsinsats inom entreprenadupphandling där även medarbetare inom den tekniska förvaltningen skulle delta. På grund av pandemin flyttades utbildningen till slutet av 2020.

För att bli behörig beställare inom en förvaltning finns som rutin att dessa ska genomgå en fördjupad intern utbildning. Enligt intervju har HR tidigare arrangerat instruktion för samtliga av nyanställda med översiktlig genomgång av upphandlingslagstiftning och kommunens regler för inköp och upphandling.

2.2. Intern styrning och kontroll avseende inköp och upphandling

2.2.1. *Avtalshantering och avtal för väsentliga inköpsområden*

Upphandlingsfunktionen ansvarar för kommunens avtalsdatabas. Databasen ska innehålla samtliga aktuella avtal som tecknas av upphandlingsfunktionen och förvaltningarna. Avtalsdatabasen är digital och finns tillgänglig på kommunens intranät. Vid intervjuer framkommer dock en risk att vissa förvaltningsspecifika avtal saknas i databasen eftersom förvaltningarna ibland missar att meddela upphandlingsfunktionen för registrering. Detta medför att det kan finnas aktuella avtal som ska användas men som inte används av förvaltningarna mot bakgrund av att det saknas kännedom om de aktuella avtalen.

Av intervju framgår att det inte finns några uttalade rutiner i syfte att systematiskt analysera hur kommunens inköpsmönster och volymer täcks av avtal. Intervjuad upplever att det finns avtal för väsentliga köpkategorier. Vidare lyfts att det i vissa fall kan anses strategiskt att inte teckna ramavtal för vissa varukategorier där sällanköp förkommer.

2.2.2. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är ansvarig för att all anskaffning av varor och tjänster i kommunen i enlighet med gällande lagbestämmelser och riktlinjer. Därtill ska kommunstyrelsen även tillse att de inköp som genomförs vid kommunstyrelseförvaltningen sker på ett korrekt sätt. Kommunstyrelsen har till kännedom inte utarbetat anvisningar för inköp- och upphandling för sin egen förvaltning.

I kommunstyrelsens interna kontrollplan för 2020 framkommer inte några kontroller kopplade till inköp och upphandling. Kommunstyrelsen ansvarar enligt riktlinjer för inköp och upphandling för att uppföljning och bevakning sker av ingångna avtal på förvaltningsövergripande nivå samt att detta sker för samordnade avtal. Under intervju framkommer att det inte finns några rutiner för systematisk kontroll av detta.

Intervjuad anger vidare att kommunens attestreglemente gör gällande att varje enskild attestant till en leverantörsfaktura har till uppgift att säkerställa att inköp är gjort på ett korrekt sätt och att det därigenom finns en indirekt kontroll. Huruvida denna kontroll är effektiv och fungerade följs däremot inte upp på en aggregerad nivå och enligt intervjuad utförs kontroller av avtalstrohet och avtalsuppföljning inte systematiskt.

2.2.3. Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden är ansvarig för att verksamhetsspecifika upphandlingar och direktupphandlingar efterlever lagbestämmelser och gällande riktlinjer för inköp och upphandling, att ansvar och befogenheter i upphandlings- och inköpsverksamheten fastställs, samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra upphandling och inköp på ett korrekt sätt. Samhällsbyggnadsnämnden har till kännedom inte utarbetat egna riktlinjer och eller anvisningar för inköp- och upphandling.

Samhällsbyggnadsnämnden har inte beslutat om några kontroller för inköp och upphandling i sin interna kontrollplan för år 2020. Enligt intervjuer finns det inte några särskilda efterkontroller eller uppföljningar av att inköp och upphandling inom nämndens verksamhetsområde genomförs på ett korrekt sätt. Intervjuad framför även en upplevd otydlighet i ansvarsfördelning mellan den centraliserade upphandlingsfunktionen och förvaltningarna vad gäller ansvar att göra uppföljningar och kontroller på området och önskar ett stöd för hur detta kan genomföras på ett korrekt och effektivt sätt.

2.3. Stickprov av tre större projekt avseende bryggor och kajer

2.3.1. Projektstyrning, organisation och ansvarsfördelning

För två år bildades samhällsbyggnadsnämnden genom tidigare byggnadsnämnd och teknisk verksamhet. Det framgår att delegationsordningen inte har uppdaterats sedan bildandet, vilket delvis inneburit att beslut har fattats av fel instans. Vidare anges att gränsdragningen gällande ansvar mellan kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden är otydlig. Som exempel nämns investeringsprocessen där det finns otydligheter i ansvar och roller, beloppsgränser, redovisning av budgetavvikelse, slutredovisning och återrapportering till nämnd.

Enligt kommunens ekonomistyrningsprinciper anges att vid beloppsförändringar i projekt överstigande 15 % av budget ska nytt beslut fattas av nämnd eller styrelse. Enligt uppgift

har inte nytt beslut i nämnd eller styrelse fattats, vid ökning mot budget i granskade projekt.

Vid intervju framgår det att en tillräcklig förstudie inte genomfördes inför projektet Valbodalen. Projektet ansågs initialt vara ett underhållsprojekt. När projektet var igång framkom det att behovet var större och kompletterades med bl.a. y-bommar, stolpar för el och vatten. Vidare anges att det i andra fall har varit ett bristfälligt förarbete.

2.3.2. Urval för stickprovsgranskning

Vi har efterfrågat en sammanställning av beslutade projekt för år 2020 vad avser bryggor och kajer (200419). Utifrån erhållen sammanställningen har tre projekt valts ut som vid tidpunkten angavs vara i stort sett slutförda.

För respektive stickprov har förfrågningsunderlag i upphandlingen, protokoll från anbudsöppning, tecknade ramavtal och projektredovisningen efterfrågats för granskning mot särskilda kriterier.

2.3.3. Stickprov 1 – Renovering av gångbryggan i Långevik och Valbodalen

Dokumenthantering	Vi har erhållit inkomna anbud Vi har inte erhållit förfrågningsunderlag eller protokoll från anbudsöppning. Bedömning kan ej göras.
Beslut om upphandling	Vi har inte erhållit beslut om upphandling. Bedömning kan inte göras.
Förfrågningsunderlag	Vi har inte erhållit förfrågningsunderlag. Bedömning kan ej göras.
Avtal	Vi har inte erhållit avtal. Bedömning kan ej göras.
Överensstämmelse mellan utfall och avtal	Bedömning kan ej göras. Utfallet för projektet överstiger 15% av budget.

2.3.4. Stickprov 2 – Renovering av västra kajen i Grundsund

Dokumenthantering	Vi har erhållit inkomna anbud och tilldelningsbeslut. Tilldelningsbeslutet har signerats av projektledare vilket inte överensstämmer med gällande delegationsordning då kontraktsvärdet uppgår till 2 994 tkr. Vi har inte erhållit förfrågningsunderlag eller protokoll från anbudsöppning. Bedömning kan ej göras. I detta fall avser avtalet en förnyad konkurrensutsättning.
Beslut om upphandling	Vi har inte erhållit beslut om upphandling. Bedömning kan inte göras.
Förfrågningsunderlag	Vi har inte erhållit förfrågningsunderlag. Bedömning kan ej göras.
Avtal	Avser förnyad konkurrensutsättning, ej erhållit ursprungligt ramavtal.

Överensstämmelse mellan utfall och avtal	Utfall för projektredovisning överstiger 51% av upphandlat pris.
---	--

2.3.5. *Stickprov 3 – Renovering av pontonbrygga Valbodalen*

Dokumenthantering	Vi har erhållit inkomna anbud och tilldelningsbeslut. Vi har inte erhållit förfrågningsunderlag eller protokoll från anbudsöppning.
Beslut om upphandling	Vi har inte erhållit beslut om upphandling. Bedömning kan inte göras.
Förfrågningsunderlag	Vi har inte erhållit förfrågningsunderlag. Bedömning kan ej göras.
Avtal	Vi har inte erhållit avtal. Bedömning kan ej göras.
Överensstämmelse mellan utfall och avtal	Bedömning kan ej göras.

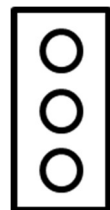
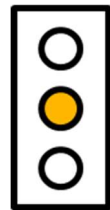
2.3.6. *Vår bedömning*

Utifrån avsaknad av underlag enligt ovan sammanställning har vi inte möjlighet att uttala oss om projektens utfall överensstämmer med upphandlat avtal. Vi kan därmed inte bedöma följsamheten mot ramavtal genom utvalda projekt. Dock framgår i intervjuer att det finns en avsaknad av styrning, ansvar och roller och en ändamålsenlig projektstyrning som innefattar förstudie, upphandling och slutredovisning.

3. Revisionell bedömning

3.1. Bedömningar mot revisionsfråga

Revisionsfråga	Kommentar
Har kommunstyrelsen utformat en ändamålsenlig styrning och organisation avseende inköp- och upphandlingsverksamheten?	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Fullmäktige i Lysekils kommun har beslutat om policy och riktlinjer för kommunens inköp- och upphandlingsverksamhet. Genom besluten har kommunfullmäktige bestämt att det ska finnas en centraliserad upphandlingsfunktion inom kommunstyrelsens förvaltning med uppgift att samordna kommungemensamma upphandlingar och vara ett stöd till övriga förvaltningar i upphandlingsfrågor. Vidare har fullmäktige beslutat att varje nämnd har ett självständigt ansvar för de inköp och upphandlingar som berör nämndens verksamhet.</p> <p>Nämndernas delegationsordningar är det huvudsakliga styrdokumentet som reglerar ansvarsordningen vid tecknande av avtal med leverantörer. Dock ska tilläggas att delegationsordningen för Samhällsbyggnadsnämnden inte är utformad i enlighet med nämndsorganisationen.</p> <p>Inom nämndernas förvaltningar ska det finnas en lokal beställarorganisation där endast behöriga beställare har mandat att genomföra avrop på upphandlade avtal. Utifrån granskningen har vi inte identifierat någon riskanalys eller systematiska kontroller inom kommunstyrelsen som säkerställer att policy och riktlinjer följs.</p>
Följs kommunens upphandlingspolicy och riktlinjer?	<p>Kan ej bedöma</p> <p>Kommunstyrelsen har enligt reglemente till uppgift att leda och samordna inköp- och upphandling. Enligt fullmäktiges riktlinjer har vidare varje nämnd till ansvar att säkerställa att inköp- och upphandling genomförs på ett korrekt sätt.</p> <p>Utifrån granskningen har vi inte identifierat</p>

någon riskanalys eller systematiska kontroller inom kommunstyrelsen eller samhällsbyggnadsnämnden som syftar till att säkerställa att upphandlingspolicy och riktlinjer efterlevs.

Vidare har vi inom ramen för stickproven inte erhållit tillräckliga underlag som kan ligga till grund för en bedömning.

Är roller och ansvar i upphandlingsprocessen tydliga och ändamålsenliga?

Delvis uppfyllt

Gällande policy och riktlinjer tydliggör att kommunstyrelsen ansvarar för kommunövergripande upphandlingar och varje nämnd har ansvar för upphandling inom sitt verksamhetsområde. Delegationsordningar är nämndernas främsta styrdokument för reglering av mandat att teckna avtal.

Inom samhällsbyggnadsnämnden anges att roller och ansvar inte är tydliga gällande upphandlingsprocessen, investeringsprocessen samt reglering i delegationsordning.

Har kommunen rutiner och processer för att säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids samt att dokumentationsplikten efterlevs?

Ej uppfyllt

Inom ramen för granskningen har vi inte identifierat några riskanalyser eller systematiska kontroller i syfte att säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids eller att dokumentationsplikten efterlevs.

Det åligger respektive nämnd att säkerställa att inköp- och upphandling följer policy och riktlinjer. Eftersom direktupphandlingar inom en och samma kategori kan förekomma inom de olika nämnderna ser vi att frånvaro av centraliserade/samordnande kontroller avseende direktupphandlingar och inköpsanalyser medför en risk att inköp över tröskelvärden blir oupptäckta.

Är upphandlingskompetensen tillräcklig inom kommunens olika förvaltningar och verksamheter gällande beställning och inköp?

Kan ej bedöma

Varje nämnd ansvar enligt fullmäktiges riktlinjer för inköp och upphandling för att varje medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra upphandlingar på ett korrekt sätt. Vi har i granskningen inte identifierat att det finns en riskanalys kopplad till medarbetares upphandlingskompetens eller planer för kompetensutveckling inom området. Investeringsrådet mellan kommunsty-

relseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen, vilket kan anses vara ett forum för planering av behov av större upphandlingar, har tidigare inte omfattat medarbetare från den centraliserade upphandlingsfunktionen vilket lett till bl.a. avbrutna upphandlingar. Från intervju framkommer även att det finns brister i upphandlingsprocessen inom samhällsbyggnadsnämnden gällande bland annat förarbetet.

Då vi vidare inte erhållit samtliga underlag till våra stickprov kan vi inte genom dem uttala oss i revisionsfrågan.

Finns det en ändamålsenlig avtalshantering, avtalsuppföljning samt rutiner för att säkerställa att avtal finns för väsentliga inköpsområden?

Ej uppfyllt

Kommunstyrelsen ansvarar för att uppföljning och bevakning sker av ingångna avtal på förvaltningsövergripande nivå samt att detta sker för samordnade avtal. Till vår kännedom har rutiner för ändamålet inte tagits fram och det saknas en systematik i arbetet.

Samhällsbyggnadsnämnden är ansvarig för att tecknade avtal följs vid inköp inom nämndens verksamhet. Till vår kännedom har rutiner för ändamålet inte tagits fram.

Vidare finns det inget kontrollområde i kommunstyrelsens eller samhällsbyggnadsnämndens interna kontrollplan som har bäring på området.

Skер uppföljning av köptrohet mot ramavtal och direktupphandling

Ej uppfyllt

I granskningen har vi inte identifierat rutiner för systematisk kontroll av uppföljning mot ramavtal och direktupphandling.

Vidare finns det inget kontrollområde i kommunstyrelsens eller samhällsbyggnadsnämndens interna kontrollplan som har bäring på området.

3.2. Samlad bedömning

Föreliggande granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden genomför inköp och upphandlingar av kaj- och bryggprojekt med en tillräcklig intern kontroll. Utifrån granskningens syfte och resultat är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen *inte helt* säkerställer att inköp och upphandlingar sker

med en tillräcklig intern kontroll och att samhällsbyggnadsnämnden *ej* säkerställer att inköp och upphandling av kaj- och bryggprojekt sker med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen påvisar att det finns brister i delegationsordning, att ekonomistyrningsprinciper inte följs, brister i investeringsprocessen samt otydligheter i gränsdragning mellan kommunstyrelse och samhällsbyggnadsnämnd.

Granskningen visar att det finns av fullmäktige beslutade policy och riktlinjer som styr upphandlingsprocessen och därtill ansvaret för att säkerställa att inköp sker på ett ändamålsenligt sätt. I granskningen noteras dock att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden inte har genomfört en särskild riskanalys kopplad till inköp- och upphandlingsprocessen och att det inte finns systematiska kontroller av exempelvis avtalstrohet och direktupphandlingar. Enligt vår bedömning medför den en risk att eventuella felaktigheter eller brister i inköp- och upphandlingsprocessen inte uppmärksammas och omhändertas.

2021-05-07

Fredrik Carlsson
Uppdragsansvarig

Rebecca Lindström
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Lysekils kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilaga 1 – Granskad dokumentation

- Intern kontrollplan 2020, kommunstyrelsen, Dnr LKS 2019-000389
- Policy för inköp och upphandling, Dnr LKS 2017-000719
- Reglemente för kommunstyrelsen, Dnr LKS 2019-000403
- Reglemente för samhällsbyggnadsnämnden, Dnr LKS 2018-000244
- Riktlinjer för inköp och upphandling, Dnr 2017-000719

